

Onderzoeksverantwoording SD400

Editie 2025 (derde editie)

Samenvatting

De Sustainable Development 400 (SD400) presenteert de koplopers van het Nederlandse bedrijfsleven op het gebied van duurzaam ondernemen. De SD400 werd in 2023 voor de eerste maal gepubliceerd. Het onderzoek is in opdracht van MT/Sprout uitgevoerd door dr. Niels van der Weerd en prof.dr. Henk Volberda van het Amsterdam Centre for Business Innovation, een kenniscentrum van de Universiteit van Amsterdam. De ranglijsten zijn opgesteld aan de hand van de antwoorden van 3.789 geverifieerde respondenten. Samen gaven zij 12.106 beoordelingen aan 1.692 bedrijven en instellingen.

De koplopers in duurzaam ondernemen

De koplopers in duurzaam ondernemen werden geïdentificeerd uit een algemene groslijst van de grootste bedrijven en instellingen van Nederland, aangevuld met een aantal kleinere 'pure players', en een lijst met de belangrijkste dienstverleners en leveranciers op het gebied van duurzaam ondernemen. Deelnemers aan het onderzoek selecteerden eerst de organisaties waar zij vanuit hun professionele achtergrond de meeste kennis van hebben om deze vervolgens te beoordelen op de drie bekende ESG-dimensies: Ecologisch duurzaam ondernemen, Sociaal duurzaam ondernemen en Goed ondernemingsbestuur.

- **Ecologische duurzaamheid** betreft de mate waarin het bedrijf of de instelling is gevorderd met het ecologische verduurzamen van enerzijds haar **bedrijfsprocessen** en anderzijds haar **producten en/of diensten**.
- **Sociale duurzaamheid** betreft de mate waarin het bedrijf of de instelling is gevorderd met enerzijds het sociaal verduurzamen van haar **personeelsbeleid** en anderzijds met verbeteren en vergroten van haar **maatschappelijke impact**.
- **Good governance** (goed ondernemingsbestuur) betreft de mate waarin het bedrijf of de instelling enerzijds invulling geeft aan een **missie gericht op stakeholders** ('purpose') en anderzijds in hoeverre het – volgens de respondenten – **ethisch wordt bestuurd**.

Respondenten gaven voor elk door hen geselecteerde bedrijf aan of dat volgens hen achterloopt of dat juist daarin koploper is op deze drie gebieden. Naast de beoordeling op deze drie dimensies van duurzaam ondernemen werd ook de impact van duurzaam ondernemen meegenomen in de vragen. Uiteindelijk leidde dat tot 50 ranglijsten voor een breed scala aan sectoren. Daarin zijn bedrijven gerangschikt op hun totaalscore op duurzaam ondernemen (ESG) en op de drie afzonderlijke dimensies.

Hoe kwam het onderzoek tot stand?

De SD400 is een nieuw onderzoek naar duurzaam ondernemen binnen het Nederlandse bedrijfsleven. Het onderzoek werd dit jaar voor de tweede keer uitgevoerd door dr. Niels van der Weerd en prof.dr. Henk Volberda van het Amsterdam Centre for Business Innovation (ACBI) van de Universiteit van Amsterdam, in opdracht van en in samenwerking met MT/Sprout.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode juni – juli 2025. De resultaten zijn gebaseerd op antwoorden van respondenten op een online vragenlijst. Alleen respondenten met een geverifieerd (zakelijk) e-mailadres konden participeren. Op die wijze is manipulatie van de lijst zo goed als mogelijk voorkomen. De groslijsten met bedrijven die werden voorgelegd aan deze respondenten zijn opgesteld door de redactie van MT/Sprout. Het model van duurzaam ondernemen – gebaseerd op de bekende ESG-dimensies, de vragenlijsten en de rekenmodellen zijn ontwikkeld door ACBI. Voor deze tweede editie is de vragenlijst vereenvoudigd. De resultaten uit 2023 zijn geconverteerd om de aanpassingen in de vragenlijst te reflecteren.

Het onderzoek naar de vorderingen van bedrijven en instellingen met duurzaam ondernemen

Voor het onderzoek is een lijst met de grootste bedrijven en instellingen gebruikt (gebaseerd op de groslijst met bedrijven zoals gebruikt in het MT500-onderzoek). Deze lijst is aangevuld met een aantal bedrijven dat weliswaar niet tot de grootste van Nederland behoren, maar vanwege

Complete groslijst (bedrijven en instellingen)	1.692
Bedrijven met valide resultaten	852
Gekwalificeerde respondenten	3.789
Beoordelingen	12.106

hun 'exclusieve focus' op duurzaam ondernemen niet in dit onderzoek mochten ontbreken. Daarnaast is een lijst met (gespecialiseerde) dienstverleners en leveranciers op het gebied van duurzaam ondernemen opgesteld. Opname in de lijst geschiedde op basis van bedrijfsgrootte en bekendheid. De uiteindelijke lijst bestond uit 1.696 bedrijven en instellingen verdeeld over 50 sectoren.

In de vragenlijst konden respondenten één of meer sector(en) selecteren om vervolgens aan te geven met welke bedrijven en instellingen zij een zodanige zakelijke relatie onderhouden dat zij deze redelijkerwijs kunnen beoordelen op duurzaam ondernemen.

De resultaten zijn gebaseerd op de antwoorden van 3.789 respondenten en zij gaven gezamenlijk 12.106 beoordelingen. Bedrijven en instellingen die een minimaal aantal beoordelingen kregen werden vervolgens meegenomen in de rankings. Uiteindelijk bleven zodoende 852 bedrijven en instellingen over die langs de meetlat van het duurzaam ondernemen-model gelegd konden worden.

Het duurzaam ondernemen-model

Duurzaam ondernemen of 'sustainable development' wordt beschouwd langs de drie bekende ESG-dimensies: Ecologisch duurzaam ondernemen, Sociaal duurzaam ondernemen en Goed ondernemingsbestuur (ook wel: Good Governance). Voor het onderzoek naar de SD400 zijn deze dimensies verbijzonderd naar telkens twee sub-dimensies.

- **Ecologisch duurzaam ondernemen** gaat over de mate waarin het bedrijf of de instelling is gevorderd met het ecologisch verduurzamen van enerzijds haar **bedrijfsprocessen** en anderzijds haar **producten en/of diensten**. Onder ecologisch verduurzamen van bedrijfsprocessen verstaan we bijvoorbeeld het besparen van energie (minder CO₂-uitstoot) en het verminderen en recyclen van afval. Kijk daarbij bijvoorbeeld ook naar inspanningen om de supply chain te vergroenen. Onder het verduurzamen van producten en diensten verstaan we bijvoorbeeld het introduceren van minder schadelijke stoffen en verpakkingsmaterialen, van biologische producten en het aanbieden van producten en diensten die bijdragen aan een beter milieu.

- **Sociaal duurzaam ondernemen** gaat over de mate waarin het bedrijf of de instelling is gevorderd met enerzijds het sociaal verduurzamen van haar **personeelsbeleid** en anderzijds met verbeteren en vergroten van haar **maatschappelijke impact**. Onder verduurzamen van personeelsbeleid verstaan we onder andere het voeren van een inclusief personeelsbeleid en goede en gelijkwaardige arbeidsvoorwaarden en ontwikkelingsmogelijkheden voor medewerkers. Kijk daarbij bijvoorbeeld ook naar inspanningen om arbeidsvoorwaarden in de supply chain te verbeteren. Denk bij maatschappelijke impact aan de bijdrage die geleverd wordt aan de lokale economie, aan het verbeteren van productveiligheid of de bijdrage van het bedrijf aan maatschappelijke vraagstukken.
- **Goed ondernemingsbestuur** ('good governance') betreft de mate waarin het bedrijf of de instelling enerzijds invulling geeft aan een **missie gericht op stakeholders** ('purpose') en anderzijds in hoeverre het – volgens de respondenten – **ethisch wordt bestuurd**. Onder het invulling geven aan een 'purpose' verstaan we onder andere het adopteren en uitvoering geven aan de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Onder ethisch verantwoord bestuur verstaan we onder andere het overwegen van de belangen van diverse stakeholders bij

Het model omvat daarnaast ook de impact die de inspanningen van organisaties hebben: afhankelijk van de schaal van een onderneming en de aard van de bedrijfsactiviteiten kan duurzaam ondernemen immers meer of minder impact hebben.

Het rekenmodel om de ranglijst samen te stellen

Respondenten beoordeelden elk bedrijf dus zes keer ten aanzien van inhoudelijke aspecten van duurzaam ondernemen. Zij konden daarbij aangeven dat (1) "het bedrijf behoorlijk achter loopt", (2) "het bedrijf het op sommige fronten redelijk doet" of dat (3) "het bedrijf daarin koploper is".

Daarnaast werden respondenten gevraagd om te beoordelen hoe groot de **impact** is van de inspanningen van het bedrijf op elk van de drie dimensies. Afhankelijk van de schaal van de onderneming en de aard van de bedrijfsactiviteiten kan duurzaam ondernemen immers meer of minder impact hebben. Onder impact wordt verstaan de directe impact die deze bedrijven hebben op ecologisch, sociaal en bestuurlijk vlak *alsook de impact die zij realiseerden door andere bedrijven te faciliteren met duurzaam ondernemen*.

De scores van het bedrijf op de zes sub-dimensies werden vermenigvuldigd met de impact-scores van de bijbehorende dimensies, om uiteindelijk te komen tot een eindscore per dimensie en een totaalscore over alle drie dimensies heen. Deze scores werden tot slot vermenigvuldigd met een 'multiplier' om bedrijven met een relatief groot aantal beoordelingen te bevoordelen. Een score op

De formule 'duurzaam ondernemen'

(Ecologische duurzaamheid bedrijfsprocessen + Ecologische duurzaamheid producten en diensten)
* Impact ecologisch duurzaam ondernemen
* Multiplier 'aantal beoordelingen'
= 1-5 Sterren Ecologisch duurzaam ondernemen

(Sociale duurzaamheid personeelsbeleid + Sociale duurzaamheid maatschappelijk beleid)
* Impact sociaal duurzaam ondernemen
* Multiplier 'aantal beoordelingen'
= 1-5 Sterren Sociaal duurzaam ondernemen

(Good governance 'purpose' + Good governance 'ethiek')
* Impact good governance
* Multiplier 'aantal beoordelingen'
= 1-5 Sterren Good governance

Sterren Ecologisch duurzaam ondernemen +
Sterren Sociaal duurzaam ondernemen + Sterren
Good governance
= Totaalscore Duurzaam ondernemen

basis van slechts een paar beoordelingen is immers minder waard dan een score op basis van een groot aantal beoordelingen. De scores worden gepresenteerd op een schaal van één tot vijf sterren.

Uiteindelijk zijn alle bedrijven met een valide aantal beoordelingen gerangschikt in diverse ranglijsten:

- De primaire lijst bevat de 400 bedrijven en instellingen die de hoogste totale score op de drie dimensies behaalden;
- In drie sub-rankings de organisaties die per dimensie de hoogste score behaalden;
- In ranglijsten per sector de organisaties met de hoogste totale score binnen de betreffende sector.